

Overvejelse og Prøvelse med det Formaal i begrænset Omfang at føre Folkeforsikringsprincippet ud i Livet.

Jeg skal da her indskrænke mig til at anbefale det Lovforslag, her fremsættes, i Haab om, at det maa finde en gunstig Modtagelse i den høje Rigsdag, ogsaa under Hensyn til Nødvendigheden af paa dette Omraade at tilvejebringe en højst tiltrængt Lettelse af Statens og Kommunernes Udgiftsbudgetter. Selvfølgelig er jeg fuldt rede til Forhandling om Enkeltheder, men jeg maa meget henstille til den høje Rigsdag, at Besparelshensynet ikke gennem disse Forhandlinger tilsidesættes, men at den Udgiftsnedgang, der anses fornøden, gennem dette Lovforslag kan opnaas.

Endelig skal jeg tillade mig at fremsætte *Forslag til Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m.* Vi er jo tilbøjelige til, naar vi ser paa den beklagelig store Arbejdsløshed, der hjemsøger vort Samfund, at betragte den som en ekstraordinær Tilstand. Det bør imidlertid ikke glemmes, at de Forhold, som foranlediger denne Arbejdsløshed, nu er af en væsentlig anden Karakter end i den tidligere Periode, da vi naaede op paa Arbejdsløshedstal af samme Størrelse som nu. Naar jeg ser paa Talrækken for Aaret 1926—27, faar jeg det samme Billede frem som ved at se paa Arbejdsløshedstallene for svundne, saakaldte normale Aar. Man vil se en Arbejdsløshed opretholdt gennem Sommerens bedste Tid, hvis Forhold til Arbejdsløsheden i Vinterens vanskelige Tid ikke er væsensforskelligt fra Tallene i normale Aar. Adskilligt tyder derfor paa, at det i Virkeligheden ikke er nogen ekstraordinær Tilstand, men en ordinær Tilstand, vi er gledet ind i, medmindre vi søger for at ændre de Grunde, der er til, at dette Forhold er indtraadt, og vi er saa heldige paa nærværende Tidspunkt selv, i hvert Tilfælde i fremtrædende Grad, at kunne gribe ind overfor disse Aarsager, hvilket vi i væsentlig mindre Grad var i Stand til i den tidligere svære Periode, i Aarene 1921, 22, 23. Med andre Ord, det forekommer mig, at adskilligt tyder paa, at vi, hvis vi ikke tager Skeen i en anden Haand, er i Færd med at glide ind i normale og desværre højst ulykkelige Tilstande. Den danske Valuta er paa ny gjort guldindløselig, Prisniveauet nærmer sig et fast, formentlig for lange Tider normalt Leje, om end i et forholdsvis langsomt — mange vil mene for langsomt — Tempo. Paa det indenlandske og det udenlandske Marked møder vi Konkurrence fra fremmede Produktionsomraader, hvor Forholdene nu

efter Krigstidens og den nærmest følgende Tids kolossale Forstyrrelser og Ødelæggelser i det væsentlige har stabiliseret sig, i det væsentlige er blevet normale. Vi maa da nødvendigvis overalt søge at arbejde os ud af Forhold og Tilstande, som har deres Rod i særprægede Tider, i Tilstande, der ikke er mere, hvis økonomiske Byrder ikke længere kan bæres, og som øver en Indflydelse paa Produktionslivet, som man i sin Tid, tvungen af de ekstraordinære Omstændigheder, maatte se bort fra, ja end-ogsaa maaske i somme Tilfælde maatte fremkalde i Betragtning af andre og stærkere vejende Hensyn. Disse Betragtninger og Erkendelsen af Nødvendigheden af at lette de offentlige Byrder, som hviler alt for tungt paa Befolkningen, gør Ændringer i den gældende Lovgivning om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring tvingende nødvendige. Det er hertil, det Lovforslag sigter, som jeg i Øjeblikket har den Ære at fremsætte for det høje Ting.

Lovforslaget falder ligesom den gældende Arbejdsløshedsløvgivning i 4 Afsnit. Første Afsnit handler om Arbejdsanvisning, andet Afsnit om anerkendte Arbejdsløshedskasser, tredje Afsnit om Arbejdsløshedsfonden og fjerde Afsnit om Tilsynet.

Jeg har under Udarbejdelsen af dette Lovforslag, i hvert Tilfælde ved Forberedelserne dertil, haft under alvorlig Overvejelse at afskaffe de offentlige Arbejdsanvisningskontorer. Den Dom, der rundt i mange af Landets Egne fældes over disse Kontorers Anvisningsvirksomhed, er jo ret streng; man ser paa det Antal Anvisninger, der har fundet Sted gennem et saadant Kontor, man ser paa det Aarsbudget, som er lagt for Kontoret, og finder, at den enkelte Anvisning bliver uforholdsmæssig dyr; deraf slutter man saa, at disse Kontorer er unyttige og overflødige og burde afskaffes. Men det er i Virkeligheden ikke helt retfærdigt at bedømme Betydningen af disse Kontorers Virksomhed alene ud fra Antallet af Anvisninger. Disses Tal er ganske sikkert for mange Kontorer forholdsvis ringe, og den enkelte Anvisning er derfor urimelig dyr, men Arbejdsanvisningskontorets Betydning ligger paa adskillige andre Omraader, og denne Betydning bør ikke underkendes. Jeg peger først og fremmest paa Kontorernes kontrolerende Virksomhed, som er af Betydning, ikke mindst, hvor Talen er om skjulte kollektive Arbejdsstandsninger eller om Fremskaffelse af statistisk Materiale paa objektiv Basis, ikke saadant Materiale, der blot trykkes i en eller anden Bog, som de fleste, der faar den i Hænde,